

Svet
Evropske unije

Bruselj, 20. januar 2022
(OR. en)

5059/22

Medinstitucionalna zadeva:
2021/0436 (NLE)

ECOFIN 8
FIN 4
UEM 3

ZAKONODAJNI AKTI IN DRUGI INSTRUMENTI

Zadeva:	IZVEDBENI SKLEP SVETA o spremembi Izvedbenega sklepa (EU) 2020/1354 o odobritvi začasne podpore Portugalski republiki na podlagi Uredbe (EU) 2020/672 za ublažitev tveganj za brezposelnost v izrednih razmerah po izbruhu COVID-19
---------	---

IZVEDBENI SKLEP SVETA (EU) 2022/...

z dne ...

**o spremembi Izvedbenega sklepa (EU) 2020/1354
o odobritvi začasne podpore Portugalski republiki na podlagi Uredbe (EU) 2020/672
za ublažitev tveganj za brezposelnost v izrednih razmerah
po izbruhu COVID-19**

SVET EVROPSKE UNIJE JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije,

ob upoštevanju Uredbe Sveta (EU) 2020/672 z dne 19. maja 2020 o vzpostavitvi evropskega instrumenta za začasno podporo za ublažitev tveganj za brezposelnost v izrednih razmerah (SURE) po izbruhu COVID-19¹ in zlasti člena 6(1) Uredbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

¹ UL L 159, 20.5.2020, str. 1.

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Po prošnji Portugalske z dne 11. avgusta 2020 je Svet z Izvedbenim sklepom (EU) 2020/1354¹ odobril finančno pomoč Portugalski v obliki posojila v višini največ 5 934 462 488 EUR z največjo povprečno zapadlostjo 15 let, da se dopolnijo nacionalna prizadevanja Portugalske za obravnavanje učinka izbruha COVID-19 in za odziv na socialno-ekonomske posledice tega izbruha za delavce in samozaposlene.
- (2) S posojilom naj bi Portugalska financirala sheme skrajšanega delovnega časa in podobne ukrepe ter ukrepe, povezane z zdravjem, kakor so navedeni v členu 3 Izvedbenega sklepa (EU) 2020/1354.
- (3) Izbruh COVID-19 je imobiliziral znaten del delovne sile na Portugalskem. To je privedlo do ponavljajočega se nenadnega in močnega povečanja javnofinančnih odhodkov na Portugalskem v zvezi z novimi ukrepi, in sicer s shemo izredne podpore za samozaposlene delavce, delavce brez dostopa do drugih mehanizmov socialne zaščite, in vodstvene delavce, katerih dohodke je pandemija COVID-19 še posebej prizadela, shemo socialne podpore za umetnike, avtorje, tehnike in druge zaposlene na področju umetnosti ter zaposlovanjem dodatnih zdravstvenih delavcev in nadurno delo v javnem sistemu zdravstvenega varstva za pomoč pri reševanju izzivov, povezanih s pandemijo.

¹ Izvedbeni sklep Sveta (EU) 2020/1354 z dne 25. septembra 2020 o odobritvi začasne podpore Portugalski republiki na podlagi Uredbe (EU) 2020/672 za ublažitev tveganj za brezposelnost v izrednih razmerah po izbruhu COVID-19 (UL L 314, 29.9.2020, str. 49).

- (4) Izbruh COVID-19 in izredni ukrepi, ki jih je Portugalska v letih 2020 in 2021 uvedla za zaježitev izbruha ter njegovih socialno-ekonomskih učinkov in učinkov, povezanih z zdravjem, so imeli in imajo še vedno zelo močan vpliv na javne finance. Primanjkljaj in dolg sektorja država sta na Portugalskem do konca leta 2020 znašala 5,8 % oziroma 135,2 % bruto domačega proizvoda (BDP). Glede na napoved Komisije iz jeseni 2021 naj bi se primanjkljaj in dolg sektorja država na Portugalskem v letu 2021 zmanjšala na 4,5 % oziroma 128,1 % BDP, v letu 2021 pa naj bi se njen BDP povečal za 4,5 %.
- (5) Portugalska je 9. decembra 2021 Unijo zaprosila za razširitev seznama ukrepov, za katere je že bila odobrena finančna pomoč z Izvedbenim sklepom (EU) 2020/1354, da bi se še naprej dopolnjevala njena nacionalna prizadevanja za obravnavanje učinka izbruha COVID-19 in za odziv na socialno-ekonomske posledice izbruha za delavce in samozaposlene v letih 2020 in 2021, zlasti za ukrepe iz uvodnih izjav 6 in 7.

- (6) Z „Zakonom št. 75-B/2020 z dne 31. decembra“ in poznejšim „Odlokom vlade št. 19-A/2021 z dne 25. januarja“, ki sta navedena v prošnji Portugalske z dne 9. decembra 2021, je bila uvedena shema izredne podpore za samozaposlene delavce, delavce brez dostopa do drugih mehanizmov socialne zaščite, in vodstvene delavce, katerih dohodke je pandemija COVID-19 še posebej prizadela. Za samozaposlene delavce ukrep zagotavlja prejemek v višini dveh tretjin zmanjšanja mesečnega dohodka delavca, in sicer med mesečnim povprečjem iz zadnjega četrtnega izkaza poslovnega izida in mesečnim povprečjem za leto 2019, pri čemer je zgornja meja 501,16 EUR. Upravičeni samozaposleni delavci so tisti, katerih dohodek se je v obdobju od marca do decembra 2020 zmanjšal za vsaj 40 % v primerjavi z letom 2019. Za delavce brez dostopa do drugih mehanizmov socialne zaščite ukrep zagotavlja: (i) za zaposlene prejemek, enak razliki med mesečno referenčno vrednostjo 501,16 EUR in povprečno mesečno plačo odraslega v zadevnem gospodinjstvu ali (ii) za samozaposlene delavce prejemek v višini dveh tretjin zmanjšanja mesečnega dohodka delavca, in sicer med mesečnim povprečjem iz zadnjega četrtnega izkaza poslovnega izida in mesečnim povprečjem za leto 2019, pri čemer je zgornja meja 501,16 EUR. Za vodstvene delavce ukrep zagotavlja prejemek, ki je enak bodisi njihovem referenčnemu povprečnemu mesečnemu dohodku, če je ta nižji od 1,5-kratnika portugalskega indeksa socialne podpore (438,81 EUR v letu 2021), bodisi dvema tretjinama njihovega referenčnega povprečnega mesečnega dohodka, če je ta enak temu indeksu ali višji.

Upravičeni so tisti vodstveni delavci, ki so zaradi pandemije COVID-19 bodisi prekinili svojo poslovno dejavnost bodisi imeli vsaj 40-odstotno izgubo prihodka v obdobju 30 dni pred vložitvijo prošnje za podporo v primerjavi z istim mesecem predhodnega leta ali z mesečnim povprečjem dveh mesecev pred tem obdobjem. V vseh primerih je spodnja meja prejemka 50 EUR ali 50 % ugotovljenega mesečnega upada dohodka, če znaša upad med 50 % in 100 % portugalskega indeksa socialne podpore, ali na 219,40 EUR, če upad dohodka presega tega indeksa;

- (7) S „Prilogo k Resoluciji Sveta ministrov št. 41/2020 z dne 6. junija“ ter poznejšima „Odlokom vlade št. 180/2020 z dne 3. avgusta“ in „Odlokom vlade št. 37-A/2021 z dne 15. februarja“, ki so navedeni v prošnji Portugalske z dne 9. decembra 2021, se uvaja shema socialne podpore za umetnike, avtorje, tehnike in druge zaposlene na področju umetnosti. Shema zagotavlja prejemek, ki je enak portugalskemu indeksu socialne podpore (438,81 EUR).
- (8) Portugalska je uvedla tudi vrsto novih ukrepov, povezanih z zdravjem, ki jih je izvedla za obvladovanje izbruha COVID-19, zlasti ukrepe iz uvodne izjave 9.

- (9) „Zakonski odlok št. 10-A/2020 z dne 13. marca“ in poznejši „Zakonski odlok št. 10-A/2021 z dne 2. februarja“, ki sta navedena v prošnji Portugalske z dne 9. decembra 2021, določata zaposlovanje dodatnih zdravstvenih delavcev in nadurno delo v javnem sistemu zdravstvenega varstva za pomoč pri reševanju izzivov, povezanih s pandemijo. Zlasti je bil racionaliziran upravni postopek, na podlagi katerega javni sistem zdravstvenega varstva zaposluje delavce s pogodbami za določen čas, od začetka pandemije COVID-19 pa so bili zaposleni dodatni zdravniki in medicinski tehniki. Poleg tega so bile v javnem sistemu zdravstvenega varstva ukinjene zakonske omejitve za nadurno delo javnih uslužbencev, po potrebi pa je bila za obvladovanje pandemije COVID-19 omogočena organizacija izmen z dopolnilnim delom zdravnikov specialistov in medicinskih tehnikov.
- (10) Portugalska izpolnjuje pogoje, da lahko zaprosi za finančno pomoč iz člena 3 Uredbe (EU) 2020/672. Portugalska je Komisiji predložila ustrezne dokaze, da so se dejanski in načrtovani javnofinančni odhodki od 1. februarja 2020 povečali za 5 934 462 488 EUR zaradi nacionalnih ukrepov, sprejetih za obravnavanje socialno-ekonomskih učinkov izbruha COVID-19. To pomeni nenadno in močno povečanje, ker je povezano tudi z novimi nacionalnimi ukrepi, neposredno povezanimi s shemami skrajšanega delovnega časa, in podobnimi ukrepi, ki zajemajo znaten delež podjetij in delovne sile na Portugalskem.

- (11) Komisija se je v skladu s členom 6 Uredbe (EU) 2020/672 posvetovala s Portugalsko ter preverila nenadno in močno povečanje dejanskih in načrtovanih javnofinančnih odhodkov, neposredno povezano s shemami skrajšanega delovnega časa in podobnimi ukrepi, kot tudi z uporabo ustreznih ukrepov, povezanih z zdravjem, ki so bili uvedeni zaradi izbruha COVID-19, ki so navedeni v prošnji z dne 9. decembra 2021.
- (12) Ukrepi, povezani z zdravjem, za katere je zaprosila Portugalska, vključno z dodatnimi ukrepi, povezanimi z zdravjem iz uvodne izjave 9, znašajo 1 513 823 304 EUR.
- (13) Finančna pomoč, ki je že bila dodeljena z Izvedbenim sklepom (EU) 2020/1354, bi zato morala zajemati tudi nove ukrepe, ki jih je izvedla Portugalska, iz uvodnih izjav 6, 7 in 9.
- (14) Ta sklep ne bi smel posegati v izid kakršnih koli postopkov v zvezi z izkrivljanjem delovanja notranjega trga, ki se lahko izvedejo, in sicer zlasti na podlagi členov 107 in 108 Pogodbe. Ne razveljavlja zahteve, da države članice Komisijo na podlagi člena 108 Pogodbe obvestijo o primerih morebitne državne pomoči.
- (15) Portugalska bi morala Komisijo redno obveščati o izvrševanju načrtovanih javnofinančnih odhodkov, da bi Komisija lahko ocenila, v kolikšnem obsegu je Portugalska izvršila navedene odhodke.

- (16) Odločitev o zagotovitvi finančne pomoči je bila sprejeta ob upoštevanju obstoječih in pričakovanih potreb Portugalske, pa tudi prošenj za finančno pomoč na podlagi Uredbe (EU) 2020/672, ki so jih že predložile ali jih nameravajo predložiti druge države članice, pri čemer se upoštevajo načela enake obravnave, solidarnosti, sorazmernosti in preglednosti –

SPREJEL NASLEDNJI SKLEP:

Člen 1

Izvedbeni sklep (EU) 2020/1354 se spremeni:

1. člen 3 se nadomesti z naslednjim:

„Člen 3

Portugalska lahko financira naslednje ukrepe:

- (a) podporo za ohranjanje pogodb o zaposlitvi z začasno prekinitvijo dela ali skrajšanjem običajnega delovnega časa, kot je določeno v členih od 298 do 308 ,Zakona št. 7/2009 z dne 12. februarja‘;
- (b) novo in poenostavljeno posebno podporo za ohranjanje pogodb o zaposlitvi z začasno prekinitvijo dela ali skrajšanjem običajnega delovnega časa, kot je določeno v ,Zakonskem odloku št. 10-G/2020 z dne 26. marca‘ in členu 2 ,Zakonskega odloka št. 27-B/2020 z dne 19. junija‘, kakor je bila spremenjena s členom 142 ,Zakona št. 75-B/2020 z dne 31. decembra‘;
- (c) posebne poklicne programe za ohranjanje pogodb o zaposlitvi z začasno prekinitvijo dela ali skrajšanjem običajnega delovnega časa, kot je določeno v členu 5(2) in členih 7 do 9 ,Zakonskega odloka št. 10-G/2020 z dne 26. marca‘;

- (d) novo posebno podporo za podjetja za ponoven začetek opravljanja poslovne dejavnosti, kot je določeno v členu 4(1) do (7) in (10) do (12) ter členu 5 ,Zakonskega odloka št. 27-B/2020 z dne 19. junija‘ in členu 14-A ,Zakonskega odloka št. 46-A/2020 z dne 30. julija‘, kakor je bil dodan s členom 4 ,Zakonskega odloka št. 6-C/2021 z dne 15. januarja‘, ter kot je opredeljeno v ,Odredbi vlade št. 102-A/2021 z dne 14. maja‘;
- (e) novi dodatek za stabilizacijo dohodka za zaposlene, ki so upravičeni do shem podpore iz točk (a), (b) in (c) za ohranjanje pogodb o zaposlitvi z začasno prekinitvijo dela ali skrajšanjem običajnega delovnega časa, kot je določeno v členu 3 ,Zakonskega odloka št. 27-B/2020 z dne 19. junija‘, kakor je bil spremenjen z ,Zakonskim odlokom 58-A/2020 z dne 14. avgusta‘;
- (f) novo in postopno posebno podporo za ohranjanje pogodb o zaposlitvi z začasnim skrajšanjem običajnega delovnega časa, kot je določeno v ,Zakonskem odloku št. 46-A/2020 z dne 30. julija‘, kakor je bila spremenjena s členom 142 ,Zakona št. 75-B/2020 z dne 31. decembra‘;
- (g) novo posebno podporo za samozaposlene, neformalne delavce in družbenike, kot je določeno v členih od 26 do 28-A ,Zakonskega odloka št. 10-A/2020 z dne 13. marca‘, kakor je bil spremenjen s členom 5 ,Zakonskega odloka št. 20-C/2020 z dne 7. maja‘, in členu 325-G ,Zakona št. 2/2020 z dne 31. marca‘, kakor je bil dodan s členom 3 ,Zakona št. 27-A/2020 z dne 24. julija‘;

- (h) družinski dodatek za zaposlene, ki jim je onemogočeno delo, ker morajo skrbeti za otroke, mlajše od 12 let, ali druge vzdrževane osebe, kot je določeno v členu 23 ,Zakonskega odloka št. 10-A/2020 z dne 13. marca‘;
- (i) posebno podporo za ohranjanje pogodb o zaposlitvi izvajalcev usposabljanja zaradi odpovedi izvedbe poklicnih usposabljanj, kot je določeno v ,Odredbi vlade št. 3485-C/2020 z dne 17. marca‘, ,Odredbi vlade št. 4395/2020 z dne 10. aprila‘ in ,Odredbi vlade št. 5897-B/2020 z dne 28. maja‘;
- (j) regionalne ukrepe v zvezi z zaposlovanjem v avtonomni regiji Azori, kot je določeno v ,Resoluciji Sveta regionalne vlade Azorov št. 97/2020 z dne 8. aprila‘, ,Resoluciji Sveta regionalne vlade Azorov št. 120/2020 z dne 28. aprila‘, ,Resoluciji Sveta regionalne vlade Azorov št. 128/2020 z dne 5. maja‘, ,Resoluciji Sveta regionalne vlade Azorov št. 129/2020 z dne 5. maja‘, ,Resoluciji Sveta regionalne vlade Azorov št. 195/2020 z dne 15. julija‘, ,Resoluciji Sveta regionalne vlade Azorov št. 196/2020 z dne 15. julija‘ in ,Resoluciji Sveta regionalne vlade Azorov št. 200/2020 z dne 17. julija‘;

- (k) regionalne ukrepe v zvezi z zaposlovanjem v avtonomni pokrajini Madeira, kot je določeno v ,Resoluciji regionalne vlade Madeire št. 101/2020 z dne 13. marca‘ in ,Odloku št. 133-B/2020 podpredsedstva regionalne vlade Madeire ter regionalnega sekretariata za socialno vključenost in državljanstvo z dne 22. aprila‘;
- (l) nadomestilo za zaposlene in samozaposlene v preventivni izolaciji, kot je določeno v členu 19 ,Zakonskega odloka št. 10-A/2020 z dne 13. marca‘ in členu 325-F ,Zakona št. 2/2020 z dne 31. marca‘, kakor je bil dodan s členom 3 ,Zakona št. 27-A/2020 z dne 24. julija‘;
- (m) nadomestilo za bolniško odsotnost zaradi okužbe s COVID-19, kot je določeno v ,Odredbi vlade št. 2875-A/2020 z dne 3. marca‘, členu 20 ,Zakonskega odloka št. 10-A/2020 z dne 13. marca‘ in členu 325-F ,Zakona št. 2/2020 z dne 31. marca‘, kakor je bil dodan s členom 3 ,Zakona št. 27-A/2020 z dne 24. julija‘;
- (n) nakup osebne zaščitne opreme, ki se uporablja na delovnem mestu, zlasti v javnih bolnišnicah, kot je določeno v ,Standardu št. 012/2020 z dne 6. maja‘, kakor je bil spremenjen 14. maja 2020, in ,Standardu št. 013/2020 z dne 10. julija‘, kakor je bil spremenjen 23. junija 2020, ki ju je izdal portugalski Generalni direktorat za zdravje, ter na resornih ministrstvih, v občinah in avtonomnih regijah Azori in Madeira, kot je določeno v členu 3 ,Zakonskega odloka št. 10-A/2020 z dne 13. marca‘;

- (o) kampanjo za higieno v šolah, kot je določeno v členu 9 ,Zakonskega odloka št. 10-A/2020 z dne 13. marca‘;
- (p) testiranje okužb s COVID-19 za bolnišnične paciente in delavce v javnih bolnišnicah ter zaposlene v domovih za nego in ustanovah za varstvo otrok, kot je določeno zlasti v ,Standardu št. 012/2020 z dne 6. maja‘, kakor je bil spremenjen 14. maja 2020, in ,Standardu št. 013/2020 z dne 10. julija‘, kakor je bil spremenjen 23. junija 2020, ki ju je izdal portugalski Generalni direktorat za zdravje;
- (q) novo posebno nadomestilo za delavce v nacionalni zdravstveni službi, vključene v boj proti izbruhu COVID-19, kot je določeno v členu 42-A ,Zakona št. 2/2020 z dne 31. marca‘, kakor je bil dodan s členom 3 ,Zakona št. 27-A/2020 z dne 24. julija‘ ter v členu 291 ,Zakona št. 75-B/2020 z dne 31. decembra‘;
- (r) shemo izredne podpore za samozaposlene delavce, delavce brez dostopa do drugih mehanizmov socialne zaščite, in vodstvene delavce, katerih dohodke je pandemija COVID-19 še posebej prizadela, kot je določeno v členu 156 ,Zakona št. 75-B/2020 z dne 31. decembra‘ ter pogojeno s pogoji iz točk 2(c) do (f) navedenega zakona, kakor je podrobneje določena v ,Odloku vlade št. 19-A/2021 z dne 25. januarja‘;

- (s) shemo socialne podpore za umetnike, avtorje, tehnike in druge zaposlene na področju umetnosti iz točke 2.5.1 ,Priloge k Resoluciji Sveta ministrov št. 41/2020 z dne 6. junija‘, kakor je podrobneje določena v členih 10 do 12 ,Odloka vlade št. 180/2020 z dne 3. avgusta‘ ter razširjena s členi 5 do 7 ,Priloge k Odloku vlade št. 37-A/2021 z dne 15. februarja‘;
- (t) zaposlovanje dodatnih zdravstvenih delavcev in nadurno delo v javnem sistemu zdravstvenega varstva za pomoč pri reševanju izzivov, povezanih s pandemijo, kot je določeno v členu 6 ,Zakonskega odloka št. 10-A/2020‘ z dne 13. marca in členih 4 do 8 ,Zakonskega odloka št. 10-A/2021 z dne 2. februarja‘.“;

2. člen 4 se nadomesti z naslednjim:

„Člen 4

- 1. Portugalska do 30. marca 2021 in nato vsakih šest mesecev obvešča Komisijo o izvrševanju načrtovanih javnofinančnih odhodkov, dokler ti načrtovani javnofinančni odhodki niso v celoti izvršeni.

2. Kadar ukrepi iz člena 3 temeljijo na načrtovanih javnofinančnih odhodkih in zanje velja izvedbeni sklep o spremembi tega sklepa, Portugalska v šestih mesecih od datuma sprejetja navedenega izvedbenega sklepa o spremembi in nato vsakih šest mesecev Komisijo obvešča o izvrševanju načrtovanih javnofinančnih odhodkov, dokler ti načrtovani javnofinančni odhodki niso v celoti izvršeni.“

Člen 2

Ta sklep je naslovljen na Portugalsko republiko.

Ta sklep začne učinkovati z dnem uradne obvestitve naslovnika.

V ...,

Za Svet
predsednik
